

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/87/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010812
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121010812.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Martina Žovinca, v trestnej veci odsúdeného A. P., nar. XX.XX.XXXX v V., trvalé bydlisko B. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 2. júna 2021, č. k. 9Nt/20/2021-31, na neverejnom zasadnutí konanom 12. augusta 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. P. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava uznesením z 2. júna 2021, č. k. 9Nt/20/2021-31, podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) a § 9 ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o výkone trestu odňatia slobody), návrh odsúdeného A. P. (ďalej len odsúdený) o zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, zo stredného stupňa stráženia do minimálneho stupňa stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava z 23. marca 2019, sp. zn. 0T/75/2019, trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany z 25. mája 2017, sp. zn. 0T/22/2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Piešťany z 9. decembra 2019, sp. zn. 0T/22/2017, rozsudkom Okresného súdu Trnava z 10. septembra 2020, sp. zn. 6T/83/2019, zamietol.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že u odsúdeného nedošlo k splneniu podmienky na zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia uvedenej v § 9 ods. 2 zákona o výkone trestu odňatia slobody, a to predovšetkým s ohľadom na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Leopoldov, podľa ktorého jeho správanie a vystupovanie počas výkonu trestu odňatia slobody nebolo vždy na požadovanej úrovni, stanovené ciele programu zaobchádzania plní iba čiastočne, pričom nie je zaradený do práce. Odsúdený tak iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu a riaditeľ u neho neodporučil zmenu spôsobu výkonu trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Ihneď po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí zahlásil voči nemu odsúdený do zápisnice sťažnosť. Prokurátorka sa vzdala práva podať sťažnosť.

Odsúdený sťažnosť odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Mateja Csenkyho písomným podaním, doručeným okresnému súdu 2. augusta 2021.

V sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za nezákonné a namieta aj konanie, ktoré mu predchádzalo. Bol toho názoru, že okresný súd si nezadovážil všetky potrebné dôkazy pre rozhodnutie. Okresný súd rozhodnutie založil výlučne na hodnotení riaditeľa ÚVTOS Leopoldov. Hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Leopoldov považuje za tendenčné a účelové, pričom v rámci verejného zasadnutia o jeho návrhu sa snažil vysvetliť skutočnosti, resp. nedostatky, ktoré mu boli vytykávané v hodnotení (najmä čo sa týka jeho pracovného zaradenia). Skutočne mu nie je zrejmé, z akého dôvodu bolo v hodnotení uvedené, že z viacerých pracovísk bol vyradený z dôvodu nespokojnosti s jeho pracovnými výkonmi. Do dňa doručenia hodnotenia riaditeľa ÚVTOS nemal žiadnu vedomosť o tom, že by boli zamestnávateľia nespokojní s

jeho pracovnými výkonmi. Pri ukončení práce mu bolo vždy uvedené, že nemôže byť zaradený na pracovisko z organizačných dôvodov. Počas doterajšieho výkonu trestu opakovane žiadal pedagóg o zaradenie do práce, pričom jeho žiadosti boli opakovane zamietnuté bez toho, aby mu pedagóg ozrejmil dôvod jeho nezaradenia na pracovisko. Je toho názoru, že to súvisí s jeho nie príliš dobrými vzťahmi s pedagógom (p. E.), ktorý mu opakovane dával najavo, že nebude preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a už vôbec nebude podmiennečne prepustený. Za týchto okolností mohol okresný súd doplniť dokazovanie a vyžiadať si presnejšie uvedenie dôvodov, z akých nie je zaradený na pracovisku (napr. vyžiadanim pracovného posudku od doterajších zamestnávateľov). Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Leopoldov nebolo dostatočne zrejmé, na základe akých skutočností dospel k záveru, že preukazuje čiastočné splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu a vôbec nebolo zrejmé, z akého dôvodu neodporučil zmenu spôsobu výkonu trestu. Riaditeľ ÚVTOS môže do hodnotenia uviesť prakticky čokoľvek bez toho, aby tieto jeho závery boli objektivizované alebo overiteľné inými vykonanými dôkazmi. Na jednej strane je v hodnotení uvedené, že spočiatku sa vyskytli nedostatky v jeho správaní, avšak vhodnou intervenciou pedagogického personálu bolo jeho správanie aktuálne na prijateľnejšej úrovni. Zároveň tam bolo konštatované, že mu neboli udelené žiadne disciplinárne tresty, teda ak by závery hodnotenia mali byť také, ako je tam uvedené, nepochybne by mu boli udelené disciplinárne tresty, kedy by zároveň akceptoval takéto hodnotenie a rozhodnutie okresného súdu o jeho nepreradení. Ďalej bol toho názoru, že okresný súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu nemôže byť bezpodmienečne viazaný hodnotením riaditeľa ústavu, pričom dôkazy je povinný vyhodnocovať podľa svojho vnútorného presvedčenia s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. V danom prípade bolo preukázané, že jeho správanie počas aktuálneho výkonu trestu bolo bez takých negatívnych okolností, ktoré by mohli ovplyvniť rozhodnutie o jeho návrhu, k plneniu povinností má pozitívny prístup a zároveň má záujem riadne pracovať, čo mu je však znemožnené samotným ústavom. Na jednej strane mu je vytykaná skutočnosť, že nie je pracovne zaradený, na druhej strane mu ústav z jemu neznámych dôvodov bráni vo výkone práce počas výkonu trestu odňatia slobody.

Napriek negatívnejmu záveru hodnotenia riaditeľa ÚVTOS je podľa neho zrejmé, že program zaobchádzania plní, preto sú splnené všetky podmienky pre zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody. V ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia by bola v jeho prípade lepšie zaručená náprava. Poukázal aj na charakter trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený, na snahu polepšiť sa, vykonať trest a riadne sa zaradiť do spoločnosti, na čo má vytvorené všetky podmienky (ubytovanie, práca a pod.). Ak by v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia opakovane alebo závažným spôsobom porušoval ústavný poriadok, okresný súd ho môže preradiť do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Prokurátorka sa k dôvodom sťažnosti odsúdeného ku dňu konania neverejného zasadnutia nevyjadrila. Okresný súd riadne predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o podanej sťažnosti dňa 10. augusta 2021.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou - odsúdeným, postupom podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o konanie predchádzajúce napadnutému výroku, krajský súd nezistil v postupe okresného súdu žiadne pochybenia. Z obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že o návrhu odsúdeného bolo rozhodnuté na verejnom zasadnutí, po predchádzajúcom výsluchu odsúdeného a zástupcu ÚVTOS, pri dodržaní lehôt na prípravu verejného zasadnutia. Okresný súd taktiež postupom súladným s Tr. por. vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Následne vyhlásené rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

Pokiaľ ide o meritum veci, okresný súd rozhodol vecne správne a v súlade so zákonom, keď návrhu odsúdeného na jeho preradenie do ústavu s nižším stupňom stráženia nevyhovetl.

V napadnutom uznesení podľa § 176 ods. 2 Tr. por. rozviedol okresný súd všetky relevantné skutočnosti a právne úvahy, na podklade ktorých k svojmu záveru dospel. Krajský súd si uvedenú argumentáciu

osvojuje a bez nutnosti jej opakovania na ňu v podrobnostiach poukazuje a pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvojinštančné, tvorí rozhodnutie okresného a krajského súdu jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty opakovať.

Pokiaľ ide o sťažnostné námietky odsúdeného, tieto vo svojej podstate len kopírujú argumenty predostreté okresnému súdu, na ktoré už odsúdený dostal právne relevantné odpovede. Len samotná skutočnosť, že sa odsúdený s odpoveďami súdu nestotožňuje ešte neznamená, že sú nesprávne, či dokonca nezákonné. Na tomto mieste treba odsúdenému pripomenúť, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi.

V tomto prípade je kľúčovým fakt, že podľa hodnotenia ÚVTOS odsúdený len čiastočne plní program zaobchádzania. Z cit. hodnotenia mimo iné vyplýva, že odsúdený bol zaradený na viacerých pracoviskách, pričom z pracoviska kovovýroba, kde bol zaradený naposledy, bol vyradený z dôvodu, že nepodával výkon na požadovanej úrovni. Odsúdený v konaní nepreukázal, že by bol vyradený z organizačných dôvodov ako tvrdí v sťažnosti, ani že by sa opakovane dožadoval zaradenia do práce. Zaobchádzanie s odsúdeným sa v ústave so stredným stupňom stráženia spravidla organizuje nielen formou režimu, ale práve aj formou zaraďovania do práce, a keďže do práce zaradený nie je, tak plní program zaobchádzania len čiastočne a na základe toho aj riaditeľ ÚVTOS Leopoldov dospel k názoru konštatovanému v hodnotení.

Aj keď odsúdenému neboli udelené disciplinárne tresty, tak to ešte neznamená, že neporušil ústavný poriadok tým, že bol neustrojený a snažil sa nadviazať nepovolený kontakt. Krajský súd ďalej poukazuje na fakt, že vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza od 15. apríla 2019, pričom si doposiaľ nevytvoril podmienky na získanie ani jednej disciplinárnej odmeny. Nepostačuje bez ďalšieho totiž len pasívne prispôbenie sa režimu výkonu trestu. Čo sa týka charakteru spáchanej trestnej činnosti, na ktorú poukázal v sťažnosti, tu krajský súd podotýka, že v osobe odsúdeného ide o špeciálneho recidivistu, ktorý sa opakovane dopúšťa krádeží.

Hodnotenie riaditeľa ÚVTOS je pre súdy smerodajné, aj keď nie záväzné ako podotkol odsúdený, keďže toto hodnotenie poskytuje informácie o správaní sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia, konkrétne akým spôsobom plní program zaobchádzania, ktorý je súhrnom aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu. Objektívnosť a správnosť hodnotenia riaditeľa ÚVTOS nemôže byť spochybnená len preto, že s ním odsúdený nesúhlasí alebo preto, že nenapĺňa predstavy odsúdeného.

Tu treba zdôrazniť, že na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody neexistuje „právny nárok“. Zákonné podmienky na preradenie odsúdeného sa u každého z nich skúmajú striktne individuálne. Zmena spôsobu výkonu trestu odňatia slobody je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že u odsúdeného bude na jeho polepšenie postačovať výkon trestu odňatia slobody v ústave s miernejším stupňom stráženia. Keďže ani krajský súd nemal v konaní preukázané, že by odsúdený spĺňal zákonné podmienky potrebné pre preradenie do ústavu s nižším stupňom stráženia, tak postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.